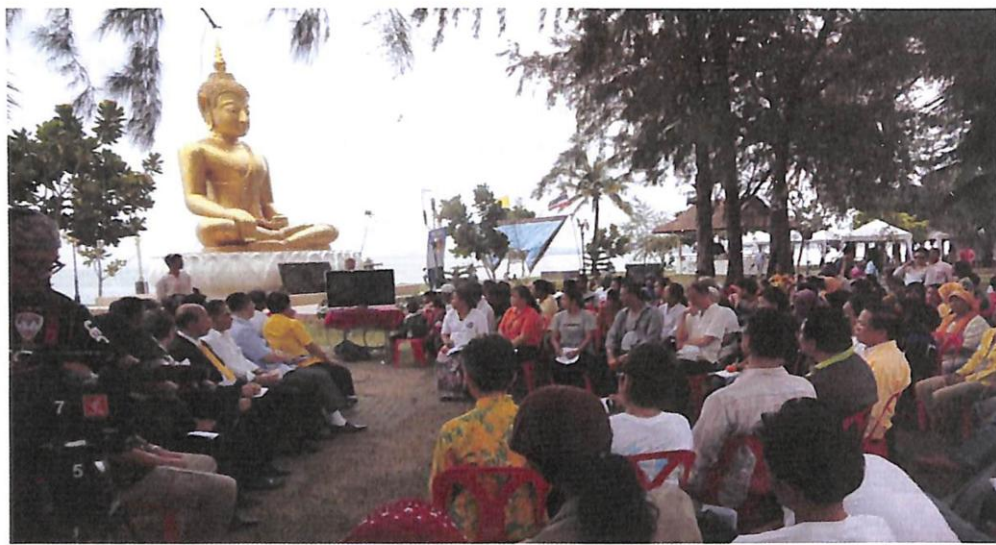

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԻՋԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ**

40

บอกว่า ๖๐ ใน ๑๐๐ ในขณะที่หลายคนบอกว่า ๕๐ : ๕๐ บางคนบอกว่าน่าจะสัก ๔๐ คุณหมอก้องเกียรติ จาก รพ.กรุงเทพก็บอกว่าไม่น่าจะดีกว่าเดิม ผอ.ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสุราษฎร์ธานิบอกว่าดีสมบูรณ์ พร้อมทั้งกฎหมาย ระบบเตือนภัย มีสเตอร์เตือนภัย การชักซ้อม และอาสาสมัคร อปพร.ที่มีเต็มประเทศ แล้วท่านรองผู้ว่าขอปรับเป็นพร้อม๘๐ แบบหลายคนงๆ โดยคุณแวถามผมว่าแล้วผมมีข้อเสนอใดๆ อย่างไร

การบันทึกการวาระประเทศไทย ที่ริมทะเลข้างอนุสรณ์สถานบ้านน้ำเค็ม ตะกั่วป่า พังงา
เมื่อปลายวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

ผมเสนอ ๓ เรื่องเท่าที่พอสรุปเร็วๆ จากฐานที่เคยประสานจัดการสรุปบทเรียนรู้ไว้เมื่อครบ ๓ ปี และเคยถูกเชิญไปร่วมสัมมนาที่สถาบันวูดโรว์ วิลสัน ที่กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ว่าให้ปฏิรูประบบการจัดการภัยพิบัติของประเทศเสียใหม่ ทั้งในเรื่องของกฎหมาย ระบบโครงสร้างการจัดการ และความร่วมมือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ดังนี้

๑) **แม้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐** จะได้ออกมาหลังสิ้นนามิ ๓ ปี แต่จากร่างเดิมที่ยังไม่เกิดสิ้นนามิซึ่งถึงทุกวันนี้มีมิติใหม่ๆ เพิ่มขึ้นมากมายไม่ว่าจะเป็นชนิด ประเภท ขนาด พื้นที่ ดังที่เกิดแผ่นดินไหวในภาคเหนืออย่างต่อเนื่อง เกิดน้ำท่วมใหญ่ในภาคกลางถึงใจกลางกรุงเทพและพบว่าล้มเหลวไม่เป็นท่าในแทบทุกภัย โดยขณะนี้ผมทราบดีว่าความรู้จากผลงานวิจัยทางวิชาการตลอดจนปรากฏการณ์ศึกษาผู้สามารถมีบทบาทร่วมในการจัดการภัยเพิ่มขึ้นพร้อมๆ กับความเสี่ยงของภัยในอีกหลายรูปแบบที่มีใช้เพียงภัยธรรมชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงตัวบทกฎหมายเพื่อให้การจัดการเป็นระบบครบถ้วนสอดคล้องต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงตั้งแต่ ๑) การตระหนักรู้เตรียมความพร้อม ๒) ป้องกันและลดความรุนแรงเสียหาย ๓) พร้อมเผชิญเพื่อความปลอดภัย ๔) ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และ ๕)ฟื้นฟูชีวิตชุมชน

บัญชา พงษ์พานิช. “วาระประเทศไทย...ว่าด้วยภัยพิบัติในวาระ 10 ปี สีนามิ... 27 ธันวาคม 2557” นครศรีธรรมราช. ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 80-84.

๒) จริงๆ แล้วระบบโครงสร้างการจัดการภัยพิบัตินั้นจะต้องบูรณาการเป็นเชิงซ้อนของ ๓ ระดับ คือ ระดับพื้นที่ชุมชนระดับท้องถิ่น และ ส่วนกลาง มีทั้งแนวตั้งและระนาบ เฉพาะผู้เชี่ยวชาญภายใต้ระบบบัญชาเหตุการณ์ และเปิดให้มีส่วนร่วมอย่างขยายวงภายใต้ระบบประสานจัดการที่ดี สหรัฐอเมริกาซึ่งถือเป็นหนึ่งในต้นแบบของการจัดการภัยพิบัติมีระบบโครงสร้างเชิงตั้งตั้งเป็นองค์กรระดับกระทรวงก็ต้องทบทวนระบบใหม่หมดหลังจากเกิดเหตุใหญ่เกินการจัดการในช่วงระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยซึ่งแม้จะเริ่มและตั้งกรมป้องกันฯ มาเกือบ ๑๐๐ ปี แต่ตลอดระยะที่ผ่านมาไม่มีความลุ่มๆ ดอนๆ ด้วยการยุบ ย้ายไปมาหลายกระทรวง หลายรอบ จนแม้ทุกวันนี้ที่อยู่กับกระทรวงมหาดไทยก็ยากที่จะมีความพร้อมเพียงพอเพื่อการจัดการภัยพิบัติที่ดี เพราะขาดผู้รู้และเชี่ยวชาญพร้อมระบบรองรับที่ต่อเนื่อง มีแต่นักปกครองผู้ยอมมุ่งหมายการเติบโตในเส้นทางการปกครอง ระบบโครงสร้างที่รวมทั้งองค์กรและองค์การการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทย ควรได้รับการปรับปรุงในจังหวัดนี้

๓) เมื่อครั้งแผ่นดินไหวใหญ่ที่โกเบในประเทศญี่ปุ่น มีการสำรวจวิจัยถามว่าใครคือผู้มาช่วยคนสำคัญของผู้ประสบภัยคำตอบคือเพื่อนบ้านข้างเคียงและผู้คนรายรอบ มิใช่รัฐบาลหรือใครที่อยู่ไกลออกไป การจัดการภัยพิบัติจึงต้องเริ่มที่ใกล้ตัวที่สุดก่อนที่จะขยายวงกว้างออกไป ความมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของระบบจึงมีความสำคัญ กฎหมายและระบบโครงสร้างการจัดการภัยพิบัติจะต้องเห็นและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ รัฐโดยลำพัง ท้องถิ่นโดยลำพัง ไม่สามารถทำได้ทั้งหมด ต้องหนุนเสริมความเข้มแข็งและการจัดการตนเองได้ในระดับครัวเรือน ชุมชนและท้องถิ่นและคอยเชื่อมโยงสนับสนุนส่งเสริมเติมเต็มเป็นเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่องให้ยั่งยืน

การสังสรรค์ของอาสาสมัครสินามิ TVC ที่เขาหลัก เมื่อปลายวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

หลังสิ้นสุดเวทีที่มีการตกปากรับคำว่าจะนำไปสานต่อโดยสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติบอกว่าจะนำไปขับเคลื่อนต่อโดยผมได้มอบหนังสือทั้ง ๔ เล่มในชุดบทเรียนรัฐของประเทศไทยเพื่อความพร้อมพอดอนานาภัยที่ร่วมกันทำ เมื่อครบ ๓ ปี ประกอบด้วย ๖๐ บทเรียนจาก ๖๐ องค์กรที่ลงไปทำงานสารพัดทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน ธุรกิจ ต่างประเทศ และบทเรียนสำคัญของน้ำเค็ม กับบทสรุปพร้อมแนวทางเพื่อความพร้อมพอดับภาษาไทย โดยมีอีกเล่มเป็นบทสรุปสัมมนาที่วอชิงตันที่นำบทเรียนของไทยไปรวมไว้ด้วย โดยในเช้าวันที่ ๒๖ ได้ไปร่วมประชุมคณะกรรมการกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (Social Entrepreneur-SE) ที่ตั้งมา ๔ ปีแต่รัฐบาลที่แล้วไม่เรียกประชุม รัฐบาลนี้มีรองนายกฯ

บัญชา พงษ์พานิช. “วาระประเทศไทย...ว่าด้วยภัยพิบัติในวาระ 10 ปี สึนามิ... 27 ธันวาคม 2557”
นครศรีธรรมราช. ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 80-84.

พระนครศรีธรรมราช
ธันวาคม ๒๕๕๗

ยังยุทธ ยุทธวงศ์ นับเป็นครั้งแรกหลังหมดวาระแล้ว ก็ได้เอาไปมอบไว้อีกชุดในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปีที่กำลังประชุมในเรื่องที่น่าจะเกี่ยวข้อง แต่ปรากฏว่าฝ่ายเลขาฯ (ทาง สสส.) ตั้งเรื่องไม่ค่อยให้เกี่ยวข้องอย่างน่าเสียดาย ได้พยายามเสนอแนะและทัดทานก็ดูว่าไม่เป็นผล ส่วนในพื้นที่นั้น ก่อนกลับมาขึ้นเครื่องที่ภูเก็ตได้แวะเยี่ยมอาสาสมัครสึนามิจากทั่วโลกที่นัดกันมารำลึกที่เขาหลักร่วม ๑๕๐ คนอย่างน่าทึ่งอะไรให้มากกว่าที่เพียงมาพบปะสังสรรค์เท่านั้น ในนั้นผมได้พบนาย Pau Comellas จากบาเซโลนา ที่จำได้ว่าพบกันที่บ้านมอแกนห้าปีที่ผ่านมา เขาเป็นคนที่มาขอทำห้องน้ำใส่บ้านเพราะไม่ถนัดงานไม้ ผมได้ถ่ายรูปใส่ ppt ไปเปิดเล่าที่โน่นแล้วพี่ชายไปฟัง ยังตื่นเต้นกันยกใหญ่ว่าเหลือเชื่อที่น้องไปช่วยสึนามิอยู่เมืองไทย แล้วมีหมอบจากเมืองไทยได้ร่วมงานแล้วถ่ายรูปเอาไปเล่าถึงสเปน

สวัสดิ์ศรี ๑๐ ปี สึนามิเมืองไทย ไม่รู้เมื่อไหร่จะได้วาระประเทศไทยในเรื่องนี้อย่างจริงจัง

กับอาสาสมัครสึนามิ TVC ที่บ้านน้ำเค็ม คนสวมเสื้อยืดสีขาว Andy Chaggar เป็นผู้ประสานกับศูนย์เสียคนรักแล้วผันมาเป็นอาสา
ทุกวันนี้เป็น CEO ของ International Disaster Volunteer (IDVolunteer.org)
ผู้ชายที่ยืนข้างผมคือ นาย Pau Comellas ชาวบาเซโลนาที่จองสร้างถ้ำที่ห้าปีมาแล้วผมไปพบพี่ชายที่สเปน

บัญชา พงษ์พานิช

เริ่มคิดเขียนวันที่ ๒๕ ธค. ที่น้ำเค็ม แล้วลงมือเขียนรอเครื่องบินกลับกรุงเทพที่สนามบินภูเก็ต
แล้วเขียนต่อจนเสร็จที่สนามบินดอนเมืองขณะรอเครื่องบินกลับนครปฐมวันที่ ๒๗ ธค.

๘๔